

Jaarbericht 2024

vóór gelijke behandeling
tegen discriminatie

Voorwoord Febe Deug	3
Voorwoord Sjaak van der Linde	4
Klachtbehandeling	6
Discriminatie.nl: het discriminatiemeldpunt in Nederland	6
Totaal aantal meldingen	6
Wijze van klachtbehandeling	6
College voor de Rechten van de Mens	6
Oordelen 2024	7
Projecten	7
IDEM Rotterdam	7
Art. 1	8
Onderzoek mensenrechten	8
Bezoek minister Judith Uitermark van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	8
Preventie	10
Stagediscriminatie	10
LHBTIQA+	10
40 jaar RADAR	10
Onderzoeken	11
RADAR op sociale media	11
Onze drijfveren	11

Discriminatie?

Meld het wél!

Discriminatie.nl

Colofon

Uitgave:

Stichting RADAR

Postadres

Postbus 1812
3000 BV Rotterdam
www.radar.nl
info@radar.nl

**RADAR Rotterdam-Rijnmond
en Zuid-Holland-Zuid**

Bezoekadres

Grotekerkplein 5
3011 GC Rotterdam
Telefoon 010 411 39 11

**RADAR Midden-
en West-Brabant**

Bezoekadres

Spoorlaan 432
5038 CX Tilburg
Telefoon 013 820 02 12

**RADAR Brabant-Noord
Bezoekadres**

Emmaplein 19d
5211 VZ Den Bosch
Telefoon 073 744 01 18

**Radar Brabant-Oost
Bezoekadres**

Kastanjelaan 400
kamer 4.32
5616 LZ Eindhoven
Telefoon 040 249 1444

Gelijke behandeling is een fundament en geen ornament!

Meer dan eens was ik geschokt door de onverdraagzame toon uit politiek Den Haag. Juist in een tijd waarin wereldwijd grote conflicten plaatsvinden, zou het ons land sieren als maatschappelijke vraagstukken op een verbindende en oplossingsgerichte manier benaderd worden.

Het jaar 2024 was dan ook een veelbewogen jaar. Dat kwam met name door de ontwikkelingen in politiek Nederland en de verdere polarisatie binnen de Nederlandse samenleving. De aandacht voor discriminatie en gelijke behandeling, de landelijke ontwikkelingen van de brancheorganisatie Discriminatie.nl en het werk dat RADAR verricht, blijven hierdoor onverminderd van essentieel belang. De Nederlandse Grondwet begint niet voor niets met artikel 1. Gelijke behandeling is daarmee hét fundament van onze rechtsstaat en samenleving, geen ornament!

Met de **lancering van Discriminatie.nl** is een nieuwe stap gezet in de landelijke samenwerking tussen verschillende antidiscrimatievoorzieningen in Nederland. Sindsdien is het aantal meldingen van discriminatie exponentieel toegenomen. Met ieders inspanning is het gelukt om deze melders tijdig en op professionele wijze te ondersteunen in hun situatie.

De landelijke overheid heeft een belangrijke voorbeeldrol als het gaat om discriminatiebestrijding. Daarom was er des te meer waardering voor het werkbezoek van Judith Uitermark, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Komend jaar, 2025, zal in het teken staan van verdere uitbouw van de landelijke samenwerking en professionalisering van onze dienstverlening aan gemeenten en melders.

De raad van toezicht bedankt de directeur-bestuurder en alle medewerkers van RADAR voor hun grote inspanningen en de resultaten die zij de afgelopen periode hebben behaald. Ook bedanken wij onze opdrachtgevers en melders voor het vertrouwen in RADAR.

Febe Deug

Voorzitter raad van toezicht RADAR

“De aandacht voor discriminatie en gelijke behandeling blijven onverminderd van essentieel belang.”

Een jaar van strijd, vooruitgang en uitdagingen in de aanpak van discriminatie

2024 was een enerverend jaar aan het 'antidiscriminatiefront'. Terwijl de racistische karikatuur Zwarte Piet meer en meer uit de officiële sinterklaasvieringen verdwijnt, nemen structureel racisme - en discriminatie in het geheel - niet af in Nederland.

Mede vanwege de crisis in het Midden-Oosten en de stigmatisering van Nederlanders met een migratieachtergrond door politici, voelden Nederlandse moslims en Nederlandse Joden zich steeds onveiliger. Ook door toenemende desinformatie over het thema gender lopen de gemeedren verder op, waardoor de LHBTQIA+ gemeenschap onder grote druk staat. Zo ontvangen wij signalen dat mensen hun transitie uitstellen en jongeren minder snel uit de kast durven te komen.

Uitsluiting gemarginaliseerde groepen

Steeds vaker dragen onder andere politici en media bij aan het uitsluiten en stigmatiseren van gemarginaliseerde groepen. Denk hierbij aan de oproep om mensen met een migratieachtergrond het land uit te zetten wanneer zij zich misdragen. Of de breed aangenomen motie van VVD-Kamerlid Becker, waarin zij opriep om 'normen en waarden' van Nederlanders met een migratieachtergrond te monitoren. De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme wees terecht op het gevaarlijke frame van de motie.

Het framen van moslims als veroorzakers van antisemitisme hitst moslims en joden onnodig tegen elkaar op en voedt de negatieve stereotypering van Nederlandse moslims. Om deze reden hebben wij samen met andere mensenrechtenorganisaties de Tweede Kamer een brief gestuurd. Daarin roepen we

de politiek op om werk te maken van de aanpak van moslimhaat als vervolg op de aangekondigde aanpak hiervan in het hoofdlijnenakkoord.

Zegeningen

Gelukkig wordt er ondertussen ook vooruitgang geboekt. Zo lanceerden we begin dit jaar het landelijke discriminatiemeldpunt Discriminatie.nl. De lancering was succesvol, met een verdubbeling van het aantal meldingen in ons werkgebied. Mensen weten het meldpunt makkelijker te vinden, ook voor landelijke incidenten. Denk aan de coronagerelateerde meldingen rond de launch van het meldpunt door minister De Jonge, de Derksen-uitspraken over kamerlid De Hoop, de uitspraken van Mona Keijzer en de motie Becker. Wellicht speelt daarin een rol dat we het landelijk nummer gratis hebben gemaakt per 1 januari 2024.

Ook bracht de kersverse minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Judith Uitermark een bezoek aan onze vestiging in Rotterdam. Haar oprechtheid is een voorbeeld voor het huidige kabinet als het gaat om de bestrijding van racisme en discriminatie. Verder zien wij dat steeds meer gemeenten antidiscriminatiebeleid ontwikkelen, wat onze inzet breder en impactvoller maakt. Deze ontwikkeling zien we onder meer in Eindhoven, Roosendaal en Rotterdam, maar ook in gemeenten als Breda, Den Bosch en Tilburg.

Meldpunt onder druk

Wat betreft personeel staat RADAR onder grote druk. Hoewel wij gemiddeld een dikke fte extra hebben ingezet om de groei van het aantal discriminatiemeldingen te kunnen verwerken, ervaren de medewer-

kers veel druk. Het huidige stelsel voorziet nauwelijks in mogelijkheden om extra middelen te verwerven zonder in het eigen vlees te snijden; dat is wat we voor 2024 en ook alvast voor 2025 wel hebben moeten doen.

Groei RADAR preventie

Steeds meer gemeenten werken met RADAR samen bij de preventieve aanpak van discriminatie. Hoewel we onze acquisitiedoelen niet volledig hebben behaald, mogen we hier met genoeg op terugkijken. Dat is een verdienste van onze brede preventiedienstverlening: zowel onderzoek, trainingen als netwerkactiviteiten droegen hieraan bij, maar ook domeingerelateerde inzet in bijvoorbeeld sport.

40 jaar RADAR

Op 6 februari 2024 vierden we het 40-jarige jubileum van RADAR in het sfeervolle Avenue in Breda. Tijdens deze inspirerende bijeenkomst werd ook de RADAR Jubileum Inclusief Award uitgereikt aan de drie meest impactvolle maatschappelijke initiatieven. Bijna alle genomineerden en andere samenwerkingspartners van RADAR waren aanwezig voor de bekendmaking door de jury. In dit jaarbericht vertellen we je meer over deze mooie bijeenkomst. Het was een memorabele dag waar verschillende mensen samenkwamen die zich allen hardmaken voor het bevorderen van diversiteit, inclusie en gelijkwaardigheid.

Dan rest mij niets anders dan de lezer veel leesplezier te wensen!

Sjaak van der Linde
Directeur-bestuurder RADAR

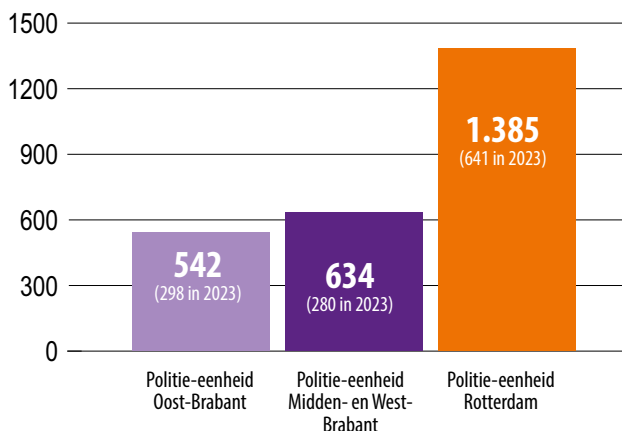
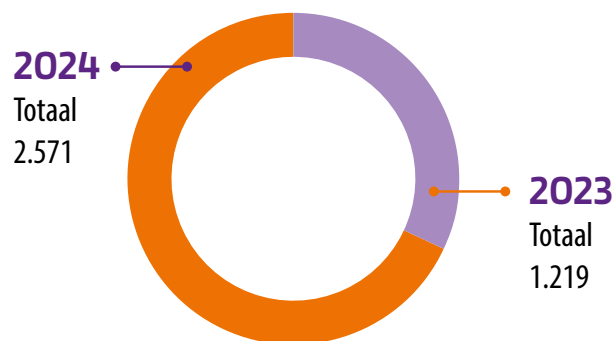
De lancering van Discriminatie.nl was succesvol, met een verdubbeling van het aantal meldingen in ons werkgebied.

Discriminatie.nl: het discriminatiemeldpunt in Nederland

Sinds 1 januari 2024 is Discriminatie.nl het landelijke meldpunt waar mensen discriminatie kunnen melden. Wanneer je een melding doet via Discriminatie.nl, wordt deze automatisch doorgestuurd naar de dichtstbijzijnde vestiging in jouw woonplaats.

Het aantal discriminatiemeldingen is, sinds de lancering van het landelijke meldpunt Discriminatie.nl, met **ruim een derde gestegen**. 'Je kunt stellen dat meer mensen ons nu weten te vinden', zegt Sjaak van der Linde, directeur-bestuurder van RADAR en voorzitter van Discriminatie.nl. Hieronder is het aantal discriminatiemeldingen in ons werkgebied weergegeven.

Totaal aantal meldingen

Wijze van klachtbehandeling

In 2024 hebben consulenten discriminatiezaken verschillende acties ondernomen om melders te ondersteunen. Elke melding wordt daarbij geregistreerd en meegenomen in de rapportages van discriminatiecijfers.

Alleen registratie: 1.045 meldingen
Advies/informatie: 1.426 meldingen

Beïnvloeding beleid: 15 meldingen
Bemiddeling: 209 meldingen

Bijstaan in procedures: 60 meldingen
Doorverwijzing: 71 meldingen

Eigen onderzoek ADV: 0 meldingen

Overig: 22 meldingen

College voor de Rechten van de Mens

RADAR heeft melders bijgestaan in acht procedures/oordelen bij het College voor de Rechten van de Mens. In zeven oordelen bepaalde het College voor de Rechten van de Mens dat er sprake was van verboden onderscheid:

Oordelen 2024:

1 Dienst Toeslagen discrimineerde een vrouw op grond van ras bij de controle, stopzetting en terugvordering van kinderopvangtoeslag.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-84>

2 Dienst Toeslagen discrimineert een vrouw op grond van ras bij de harde fraudeaanpak in het kader van de kinderopvangtoeslag.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-51>

3 GroenLinks discrimineert een vrouw niet op grond van ras en handelt niet in strijd met het victimisatieverbod.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-70>

4 Stichting Atalanta discrimineert de zoon van een vrouw omdat hij vanwege zijn chronische ziekte niet meer naar het kinderdagverblijf mag komen.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-64>

5 ING discrimineert een man op grond van ras, door zijn betaling te blokkeren en controleren.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-63>

6 Het College is niet bevoegd om een oordeel te geven over de vraag of is gediscrimineerd op grond van handicap of chronische ziekte. Het College komt wel tot het oordeel dat UPS een medewerker onvoldoende heeft beschermd tegen seksuele intimidatie. De klacht van de medewerker hierover heeft UPS zorgvuldig behandeld.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-28>

7 Een culturele instelling heeft een vrouw niet gediscrimineerd op grond van geslacht door de overeenkomst van opdracht op te zeggen.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-16>

8 Ondanks discriminatievrij tassencontrolebeleid maakt Dirk Supermarkten B.V. bij uitvoering toch verboden onderscheid.

<https://oordelen.mensenrechten.nl/oordeel/2024-10>

Lancering nieuwe website IDEM Rotterdam

Op 6 augustus 2024 heeft IDEM Rotterdam met trots haar gloednieuwe website gelanceerd. Speciaal ontworpen om meer toegankelijke kennis te bieden voor alle professionals werkzaam in het sociaal domein van Rotterdam. De vernieuwde site richt zich op de thema's inclusie, discriminatie en (LHBTQIA+-) emancipatie, en biedt gebruikers een breed scala aan bronnen en mogelijkheden.

- [De Vraagbaak](#), waar bezoekers ook zelf hun vraag kunnen stellen over deze thema's
- [De Woordenlijst Diversiteit & Inclusie](#)
- [Dossiers](#)
- [Agenda](#)
- [Nieuws](#)
- [Kennisbank](#)

Kortom: de vernieuwde website is een platform waar je snel informatie kunt vinden. Je kunt in contact komen met experts op het gebied van inclusie en diversiteit. En je kunt eenvoudig [aansluiten bij ons netwerk](#) in Rotterdam voor sociaal professionals. Zo draagt IDEM Rotterdam eraan bij dat alle Rotterdamers zich gehoord, gezien en begrepen voelen.

The logo for IDEM Rotterdam, featuring the word 'IDEM' in a large, bold, sans-serif font with a rainbow gradient, and 'ROTTERDAM' in a smaller, black, sans-serif font below it.

Hier leggen we verbindingen, delen we kennis en versterken we gezamenlijke initiatieven.

Bezoek minister Judith Uitermark van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Op maandag 6 september 2024 bracht Judith Uitermark, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, een bezoek aan Discriminatie.nl Regio Rotterdam. Tijdens deze bijzondere ontmoeting informeerden we de minister over ons werk. Zo vertelden wij onder andere wat discriminatie inhoudt, hoe wij mensen ondersteunen wanneer zij een melding maken en op welke manieren wij discriminatie tegengaan.

Minister Uitermark sprak ook met verschillende lokale samenwerkingspartners, zoals [Stichting Schiedams LEF](#), [IKBENWIJ](#) en [Stichting Rutu Rotterdam](#).

Discriminatie.nl werkt samen met ketenpartners en het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de voorbereiding van één centrale organisatie voor de aanpak van discriminatie met regionale afdelingen en een lokale aanpak. Deze centralisatie heeft als doel de herkenbaarheid en toegankelijkheid van antidiscriminatievoorzieningen te vergroten en deze te professionaliseren.

Wij blikken terug op een prettige eerste ontmoeting met minister Uitermark, en kijken ernaar uit om samen met haar en haar ministerie te werken aan het tegengaan van discriminatie.

Onderzoek mensenrechten

Art.1 draagt bij aan onderzoeken van het Fundamental Rights Agency (FRA), het onafhankelijke documentatie- en kenniscentrum voor de bevordering en bescherming van mensenrechten binnen de Europese Unie.

In dat kader heeft Art.1 in 2024 verschillende onderzoeken uitgevoerd naar de volgende onderwerpen:

- de mensenrechtenbescherming van personen met een beperking in de geïnstitutionaliseerde zorg in Nederland;
- de klimaattransitie in Nederland;
- de omstandigheden en wettelijke normen in het Nederlandse penitentiaire systeem;
- de wettelijke basis voor het uitlezen van mobiele telefoons in het Nederlands vreemdelingenrecht;
- de aanpak van gender-gerelateerd geweld in Nederland;
- due diligence en Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en mensenrechten;
- de participatie en mensenrechtenbescherming tijdens verkiezingen die recentelijk plaatsvonden in Nederland.

Daarnaast is de bijdrage van overheid, ngo's en Nederlandse experts op het gebied van het wetgevingsproces en het EU-Handvest in kaart gebracht. Tot slot is er een bijdrage geleverd aan het jaarrapport van de FRA over de staat van mensenrechten in de EU en EU-lidstaten.

LHBTIQ+

In Noord-Brabant zijn er meerdere LHBTIQ+ gerelateerde activiteiten geweest waar RADAR aan heeft bijgedragen. Zo liep RADAR mee in de Eindhovense Pride Walk en de Tilburgse Pride, had RADAR een activiteit bij het Queer Arts Festival in Den Bosch, was RADAR een van de juryleden van de Regenboog Award in Roosendaal en gaf RADAR meerdere trainingen en advies over het onderwerp, waaronder een train-de-trainer in Den Bosch en een training aan lokale kranten over LHBTIQ+ sensitief schrijven.

Stage-discriminatie

Stagediscriminatie blijft een hardnekkig probleem op mbo- en hbo-scholen, wat leidt tot studievertraging en belemmerde loopbaanontwikkeling voor studenten, vooral voor degenen met een migratieachtergrond of een beperking. In 2024 hebben we veel tijd en energie geïnvesteerd in het tegengaan van stagediscriminatie. RADAR gaat hierin mee met landelijke ontwikkelingen als het Stagepact. Dankzij het Stagepact is er op mbo- en hbo-scholen veel meer aandacht en draagvlak om maatregelen te nemen tegen stagediscriminatie.

RADAR heeft in 2024 meer dan 300 onderwijsprofessionals en studenten in Noord-Brabant getraind of gesproken over stagediscriminatie. In datzelfde jaar is RADAR ook de samenwerking met verschillende scholen aangegaan. Op scholen als Fontys Hogeschool, Avans Hogeschool, Koning Willem 1 College en Curio gaven we trainingen aan docenten en studenten over stagediscriminatie en de impact hiervan.

Op deze manier creëerden we bewustwording over het onderwerp en boden we tools aan om dit onderwerp bespreekbaar te maken. Dit onderwerp blijft in 2025 belangrijk want iedereen verdient een veilige en discriminatievrije leeromgeving.

40 jaar RADAR

Op 6 februari 2024 organiseerde RADAR een bijeenkomst in Breda om het 40-jarige bestaan van de organisatie te vieren. Tijdens deze bijeenkomst werd ook de RADAR Jubileum Inclusief Award uitgereikt aan een van de zeventien genomineerde maatschappelijke initiatieven. In het sfeervolle Avenue waren (bijna) alle genomineerden en andere samenwerkingspartners van RADAR aanwezig.

Uiteindelijk won Dokters van de Wereld de RADAR Jubileum Inclusief Award. Dokters van de Wereld geeft kosteloos gezondheidszorg aan mensen die daarvan worden uitgesloten. Denk aan mensen die op straat leven, vluchtelingen of mensen die reguliere zorg niet kunnen betalen.

Bekijk hier de [aftermovie](#) van deze mooie bijeenkomst!

RADAR op sociale media

In 2024 heeft RADAR hard gewerkt aan de eigen zichtbaarheid op sociale media. Opnieuw bereiken we meer mensen dan het jaar ervoor. Dit resulteert ook in een betere naamsbekendheid, waardoor de meldingsbereidheid toeneemt. Op LinkedIn en Instagram is het aantal volgers, likes en comments het sterkst toegenomen.

RADAR
ons verhaal

NETWERKBIJENKOMST
Antidiscriminatiebureau RADAR x Antipesto

CAROLA SCHOUTEN
De nieuwe burgemeester van Rotterdam

VERBINDING IN VERScheidenHEID
Polarisatie overbruggen in Eindhoven

INCLUSIECAFE TILBURG
Paarse vrijdag x Taboe Taboe

SAMEN MAKEN WE HET VERSCHIL!

Onze drijfveren

RADAR heeft ruim veertig jaar ervaring met het bestrijden van discriminatie en bevorderen van gelijke behandeling. We vinden het belangrijk dat iedereen zichtbaar zichzelf mag zijn en gelijke kansen krijgt in de samenleving. Daar zetten we ons elke dag voor in, samen met betrokken vrijwilligers, maatschappelijke organisaties, overheid en bedrijfsleven.

Missie

RADAR bevordert gelijke behandeling en zet zich in voor een inclusieve samenleving die iedereen gelijke kansen biedt.

Visie

RADAR versterkt burgers, overheden en organisaties bij het bestrijden van discriminatie en het vormgeven van een inclusieve samenleving.

Kernwaarden

Rechtvaardig

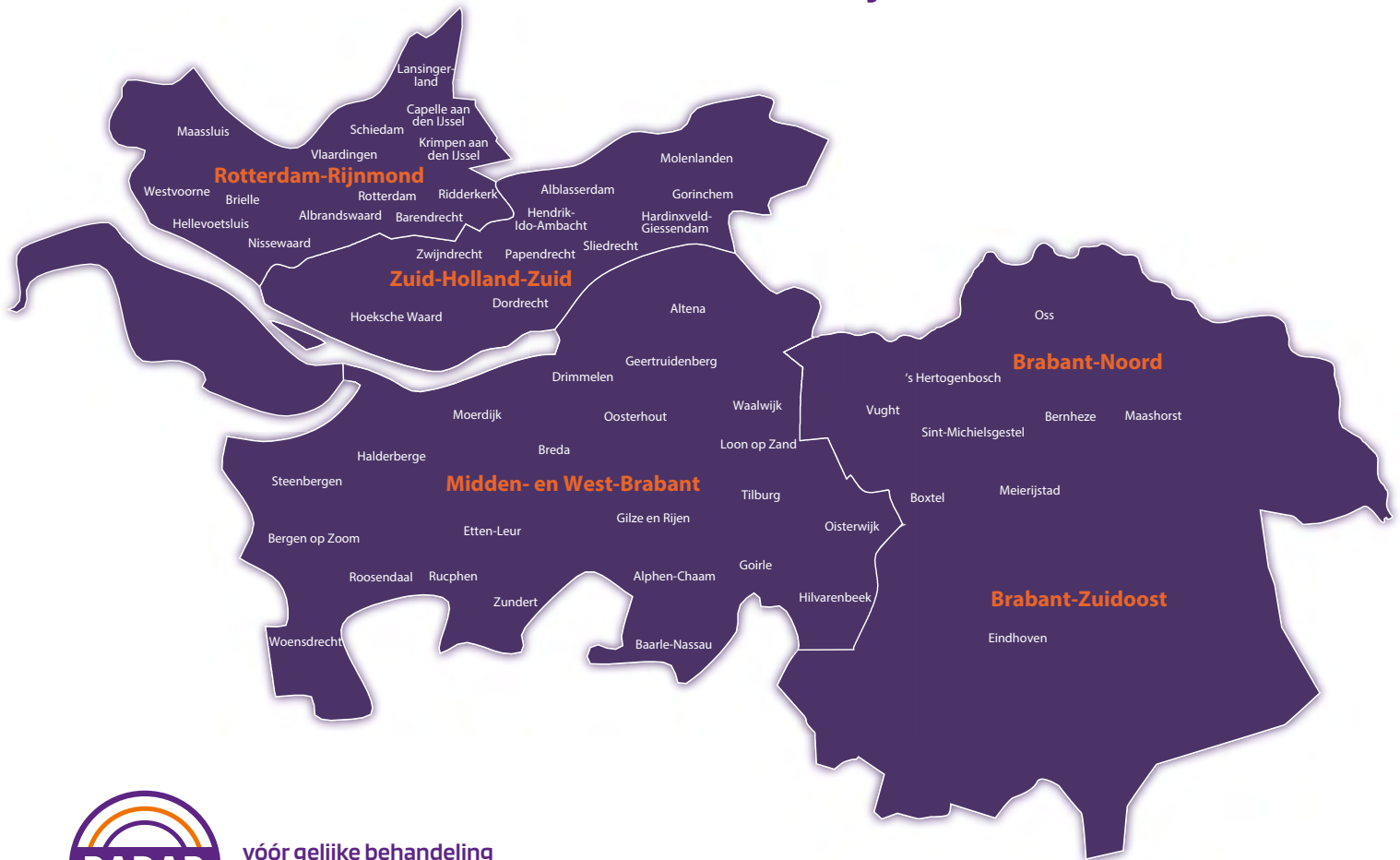
Dichtbij

Vooruitstrevend

RADAR bevordert gelijke behandeling en zet zich in voor een inclusieve samenleving die iedereen gelijke kansen biedt. Dat doen we door het bieden van ondersteuning bij gevallen en gevoelens van discriminatie, het registreren van discriminatieklachten, het geven van voorlichtingen en trainingen, het doen van onderzoek en het samenstellen van rapportages en het opstellen van beleidsadvies. Voor 50 gemeenten met in totaal 3,2 miljoen inwoners voert RADAR de wettelijke taak van antidiscriminatievoorziening uit.

Samen maken wij het verschil.

vóór gelijke behandeling
tegen discriminatie